

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

5. SINIF

ÇEVREMİZDE DİNİN İZLERİ

Musikimizde Dinin İzleri

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- **Musiki Nedir ?**
- **Musikimizde Dinin İzleri Nelerdir?**

MUSİKİ

Musiki; kulağa hoş gelen sesler dizisi ve müzik anlamına gelir.

İnsanların kendilerini ifade etmede kullandıkları araçlardan biri olarak musiki, duygu ve düşüncelerin notalara dökülmüş şeklidir.

İnsan, kulağa hoş gelen güzel sesleri dinlemekten zevk alır ve onlardan etkilenir. Bu bakımdan musiki insanın heyecanını, sevgisini, ümidini ve üzüntüsünü dile getirerek onu rahatlatır.

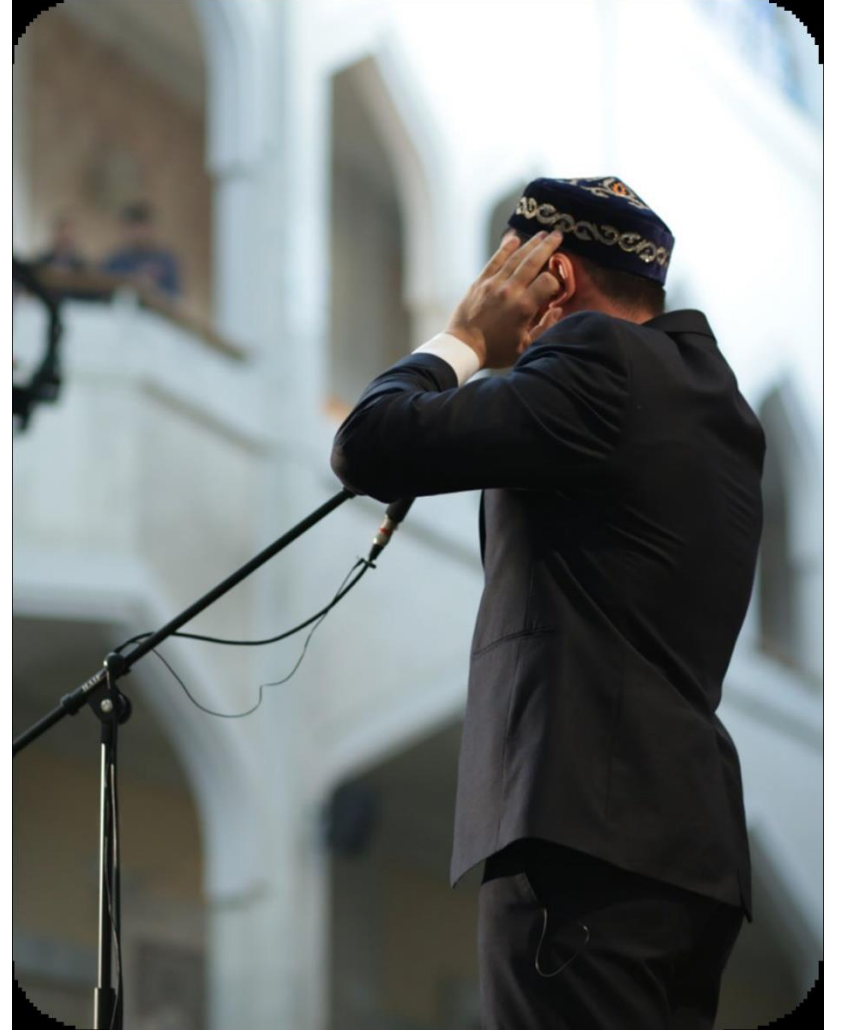

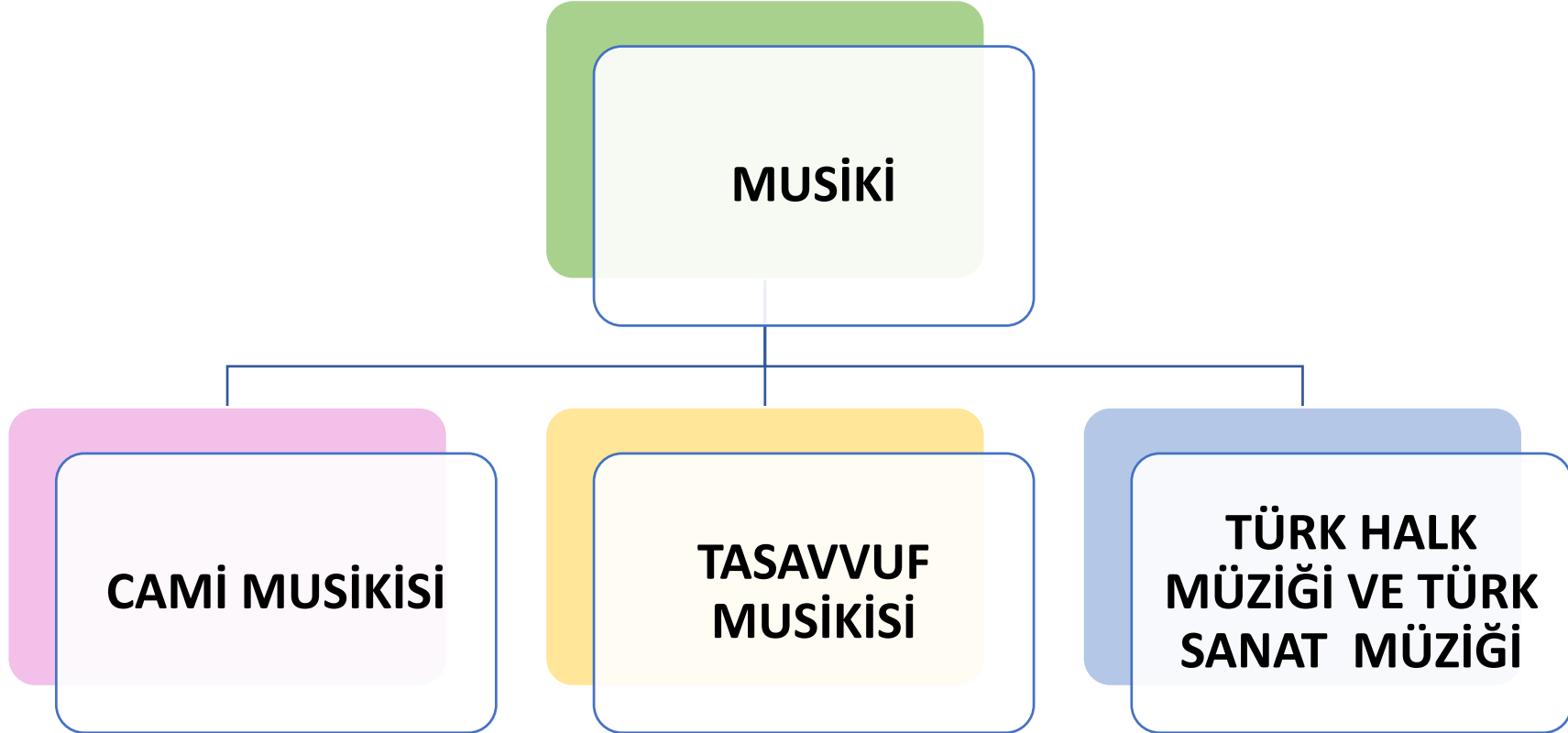
- **Musiki insanların birbirini daha iyi anlamasına yardımcı olur ve kaynaşmasını sağlar.**
- **İslam dinine göre, insanların ölçülü bir şekilde eğlenmelerinin ve hoşça vakit geçirmelerinin bir sakıncası yoktur.**

İslam kültüründe musiki önemli bir yere sahiptir.

Bunun en güzel örneklerinden biri, Peygamberimizin **ilk ezanı**, sahabenin en güzel seslilerinden biri olan **Bilal-i Habeşî**'ye okutmasıdır.

1- CAMİ MUSİKİSİ

Cami musikisi, camide ibadet maksatlı faaliyetler esnasında oluşturulan sese dayalı bir musikidir.

Türkiye’de ezanların okunuşunda genellikle şu makamlar uygulanmaktadır.

Sabah ezanı: Saba ve Hüseyini

İkinci ezanı: Rast, Hicaz ve Uşşak

Öğle ezanı: Rast ve Hicaz

Akşam ezanı: Segah

Yatsı ezanı:

Rast, Hicaz, Beyati’
ve Uşşak

Mevlit, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğumundan vefatına kadar geçen hayatını övgü dolu sözlerle anlatmak için makam eşliğinde okunan uzunca bir şiidir.

Bu şiirlerin en meşhuru **Süleyman Çelebi** tarafından yazılan ve halk arasında "Mevlit" olarak bilinen "**Vesîletü'n-Necât**" tır.

Özellikle kandil gecelerini idrak etmek ve vefat eden aile bireylerini anmak maksadıyla mevlit okumak da kültürümüzün bir parçası hâline gelmiştir.

Buhûrîzâde Mustafa Itrî,
Osmanlı Devleti zamanında
yaşamış önemli
bestekârlardan biridir.
**Salât-ı Ümmiyye ve Segâh
Tekbiri' nin de bestekârıdır.**

Segâh Tekbiri

Okunuşu

Allahu Ekber Allahu Ekber. La îlahe illallah Hu
Allahu Ekber Allahu Ekber Ve Lillahil Hamd.

Anlamı

“Allah herşeyden yücedir, Allah herşeyden
yücedir. Allah'tan başka ilâh yoktur.

Allah herşeyden yücedir, Allah herşeyden
yücedir. Hamd Allah'a mahsustur.”

Salât-ı Ümmiyye

**“Allâhümme salli alâ seyyidina
Muhammedini'n-nebiyyi'l-ümmiyyi ve
alâ âlihi ve sahbihî ve sellim.”**

**“Allahümme salli ala seyyidina
Muhammedini'lezi câe bi'l-hakkı'l
mübîn ve erseltehû rahmeten li'l-
âlemîn.”**

2- TASAVVUF MUSİKİSİ

- Tasavvuf musikisi din anlayışından ortaya çıkmış bir musiki türüdür. Kültürümüzde daha ziyade, Allah'a (c.c.) kulluğu hatırlatmak için ortaya çıkmış olan müzik türüne Tasavvuf musikisi adı verilir.
- Mevleviler ve Alevi Bektaşilerdeki ilahi ve nefesler bu türün en güzel örneklerindedir.

- Tasavvuf musikisinde **kanun, ney, kudüm, tambur ve bendir** gibi özel bazı çalgılar kullanılır.
- İlahi, naat, kaside ve münacat tasavvuf musikisinin türlerinden bazılarıdır.

**HAYDİ
DİNLEYELİM**

KANUN

NEY

KUDÜM

TAMBUR

BENDİR

3- TÜRK SANAT MÜZİĞİ VE TÜRK HALK MÜZİĞİ

- Türkü ve şarkılarımızda dinimizin temel özelliklerinden olan doğruluk, adalet, mütevazılık, sabır ve tevekkül gibi ahlak ilkelerine yer verilmiştir.
- Ülkemizde bu alanda çok sayıda sanatçı ve bestekâr yetişmiştir. Örneğin; Karacaoğlan, Pir Sultan Abdal ve Âşık Veysel gibi sanatçıların yazıp besteledikleri türkülerde birçok dinî içerikli kelime ve kavram bulunmaktadır.

- Yüzyıllar öncesinden gelen birikimin sonucu olarak ortaya çıkan dinî musikimiz, önemli sanatkârların katkılarıyla bugünkü zenginliğini kazanmıştır.
- İsmail Dede Efendi, İtrî, Hacı Arif Bey, Tanburi Cemil Bey, Münir Nurettin Selçuk musiki alanında tanınmış önemli şahsiyetlerdendir.

SORDUM SARI ÇİÇEĞE

GÜFTESİ: YUNUS EMRE

BESTESİ: TAHİR KARAGÖZ

SORDUM SARI ÇİÇEĞE

Sordum sarı çiçeğe, annen baban var mıdır?
Çiçek eydür derviş baba annem babam topraktır.
Hak Lâ ilâhe illellah Allah Lâ ilâhe illellah.

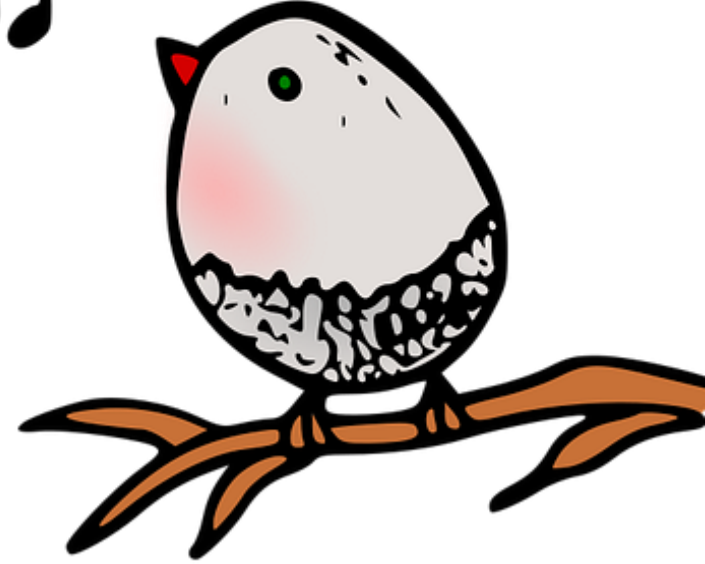
Sordum sarı çiçeğe, evlât kardeş var mıdır?
Çiçek eydür derviş baba evlât kardeş yapraktır.
Sordum sarı çiçeğe sizde ölüm var mıdır?
Çiçek eydür derviş baba ölümsüz yer var mıdır?
Hak Lâ ilâhe illellah Allah Lâ ilâhe illellah.

Sordum sarı çiçeğe sen beni bilir misin?
Çiçek eydür derviş baba sen Yûnus değil misin?
Hak Lâ ilâhe illellah Allah Lâ ilâhe illellah

NELER ÖĞRENDİK?

- Musikinin tanımı
- Dini Musiki Türleri
- ✓ Cami Musikisi
- ✓ Tasavvuf Musikisi
- ✓ Türk Sanat ve Türk Halk Müziği

Hazırlayan
Rukiye BATUR